

Personu ar invaliditāti, kuri saņem asistenta pakalpojumu pašvaldībā, aptaujas par pakalpojuma atbilstību personas vajadzībām rezultāti

Labklājības ministrijas veiktā aptauja publicēta tīmekļa vietnē www.visidati.lv 2017.gada 26.aprīlī, slēgta 2017.gada 1.jūlijā.

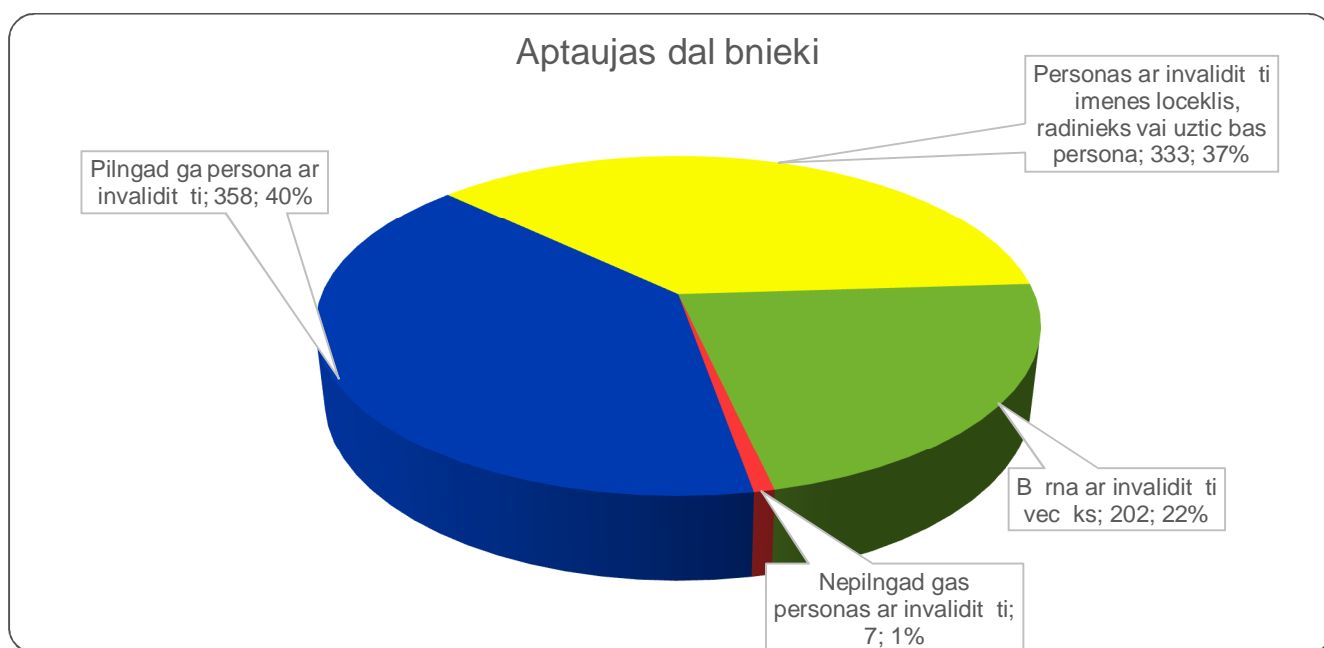
Kopā aptaujā piedalījās **908** personas ar invaliditāti, viņu ģimenes locekļi, radnieki un uzticības personas. No visām iesniegtajām anketām 8 tika atzītas par nederīgām, līdz ar to aptaujas apkopojumā tika vērtētas **900** respondentu sniegtās atbildes. Atsevišķos jautājumos netika ņemtas vērā pretrunīgas un savstarpēji neatbilstošas respondentu sniegtās atbildes.

Vienlaikus jāņem vērā, ka ar interneta aptaujas palīdzību sasniegtie respondenti un viņu sniegtās atbildes var atšķirties no viedokļa, kas tiktu iegūts aptaujājot visas personas, kas saņem asistenta pakalpojumu. Tomēr iegūtās atbildes var tikt izmantotas, lai saprastu tendences.

I Aptaujas dalībnieku raksturojums

1. Personu grupas, kuras piedalījās aptaujā (skaits, %)

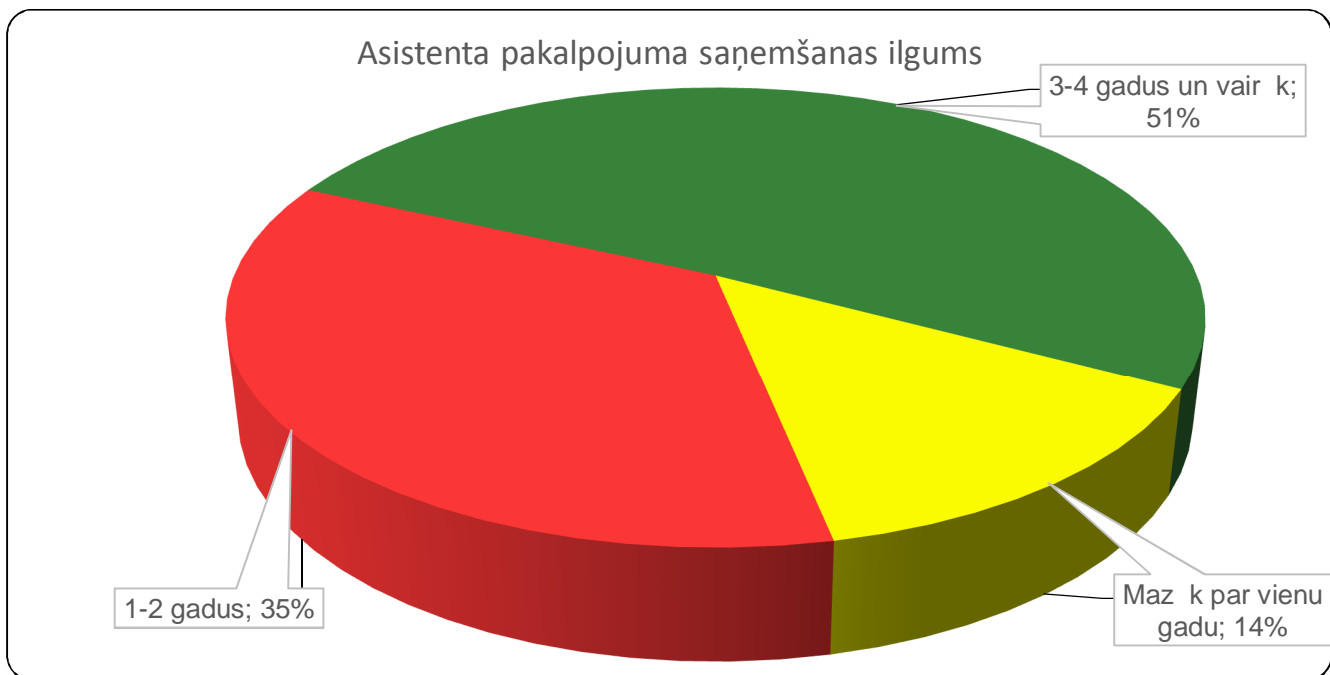
No visiem aptaujas dalībniekiem 40% gadījumu atbildes sniedza personas ar invaliditāti, 37% personu ar invaliditāti ģimenes locekļi, radnieki vai uzticības personas, bet 22% bērnu ar invaliditāti vecāki.

Bāze: Visi respondenti, n=900

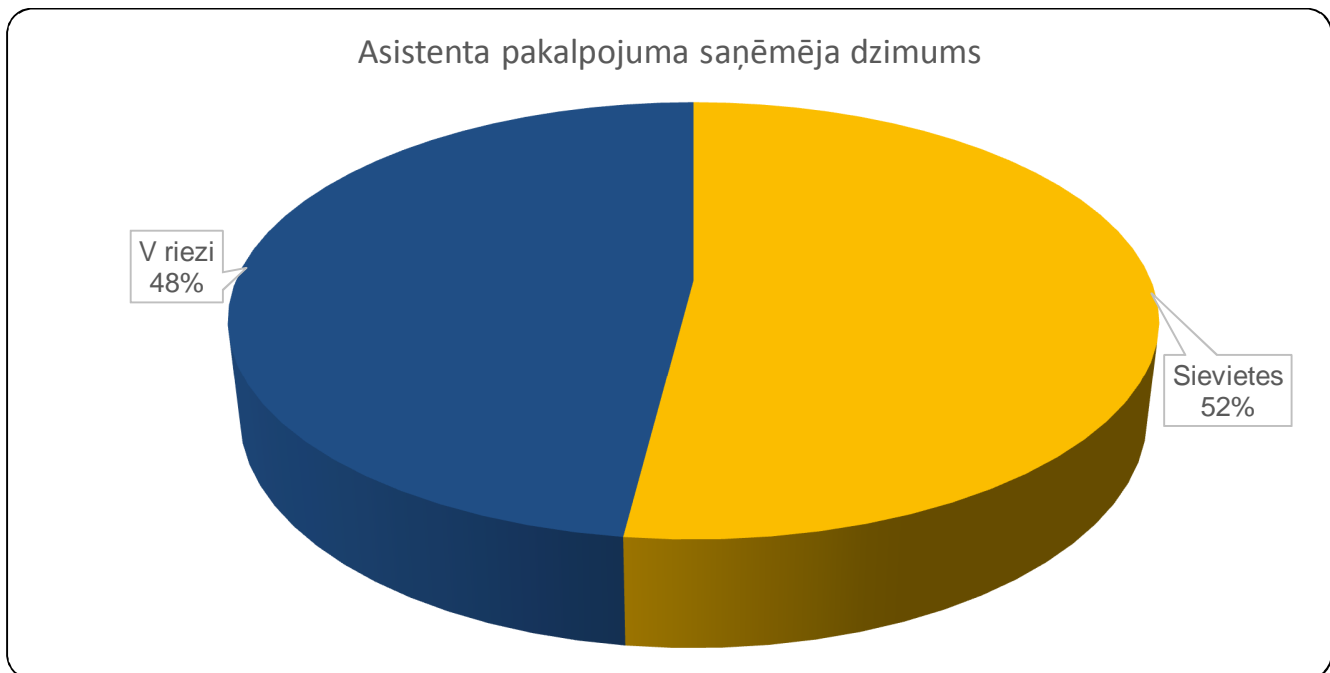
2. Asistenta pakalpojuma pašvaldībā saņemšanas ilgums (%)

456 personas jeb apmēram puse (51%) no respondentiem norādīja, ka personas ar invaliditāti asistenta pakalpojumu pašvaldībā saņem 3-4 gadus un vairāk, 312 personas jeb 35% asistenta pakalpojumu saņem 1-2 gadus, bet 132 personas jeb 14% asistenta pakalpojumu saņem mazāk par vienu gadu.

Bāze: Visi respondenti, n=900

3. Asistenta pakalpojuma saņēmēju dzimums (%)

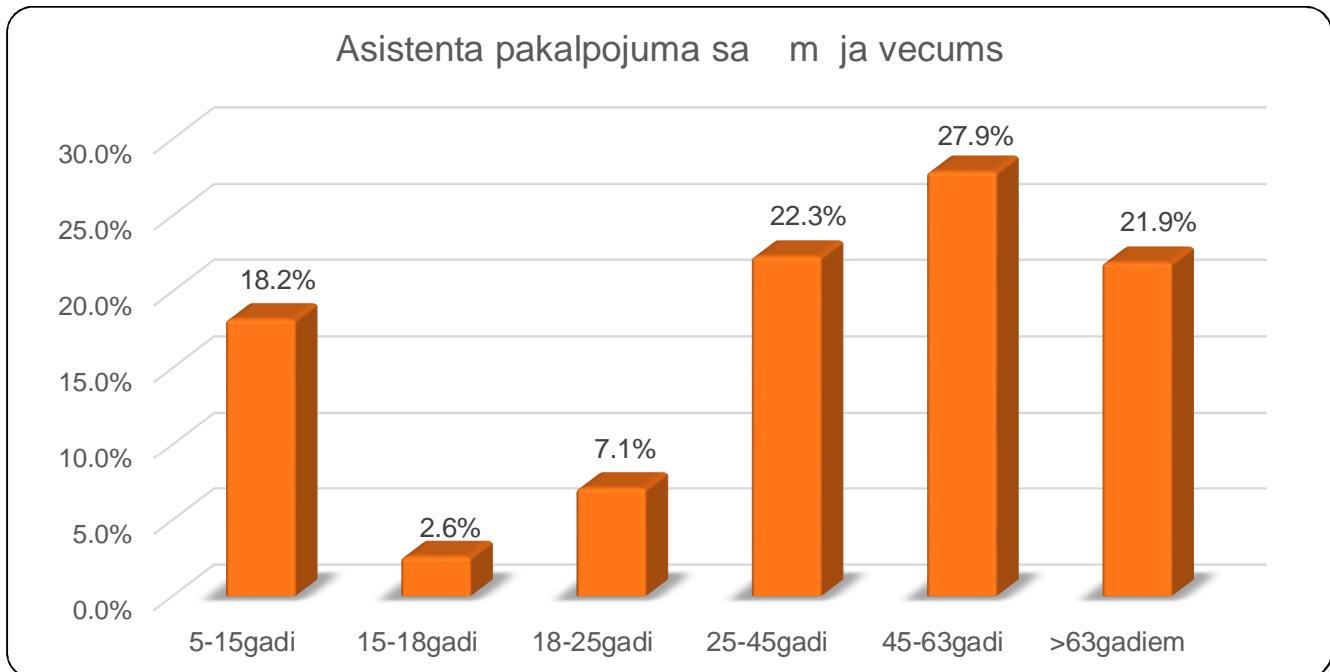

Bāze: Visi respondenti, n=900

4. Asistenta pakalpojuma saņēmēju vecums (%)

Aptaujas dati liecina, ka (27.9%) asistenta pakalpojuma pašvaldībā saņēmēji visbiežāk ir vecumā no 45 līdz 63 gadiem, 22.3% vecumā no 25-45 gadiem, bet 7.1% vecumā no 18-25 gadiem. Bērni un pensijas vecuma personas ir līdzīgā īpatsvarā - 20.8% no asistenta pakalpojuma saņēmējiem nav sasnieguši pilngadību, savukārt 21.9% asistenta pakalpojuma saņēmēju ir 63 gadi un vairāk.

Līdz ar to ir secināms, ka vairāk nekā puse (57.3%) no asistenta pakalpojuma saņēmējiem, kas piedalījās aptaujā, ir darbspējas vecumā.

Bāze: Visi respondenti, n=900

5. Asistenta pakalpojuma saņēmēju invaliditātes grupa (%)

Aptaujas dati liecina, ka gandrīz puses no asistenta pakalpojumu pašvaldībā saņēmējiem ir personas ar I invaliditātes grupu (44%), vienai trešdaļai ir II invaliditātes grupa (34%), bet katrs piektais asistenta pakalpojuma saņēmējs ir bērns ar invaliditāti (22%).

Par asistenta pakalpojuma saņēmēju iedalījumu pēc invaliditātes grupas liecina arī Labklājības ministrijas apkopotie dati par asistenta pakalpojumu pašvaldībā rezultatīvo rādītāju izpildi, saskaņā ar kuriem asistenta pakalpojumu saņēmēju vidū visvairāk personas ar I invaliditātes grupu, bet vismazāk, bērni ar invaliditāti.

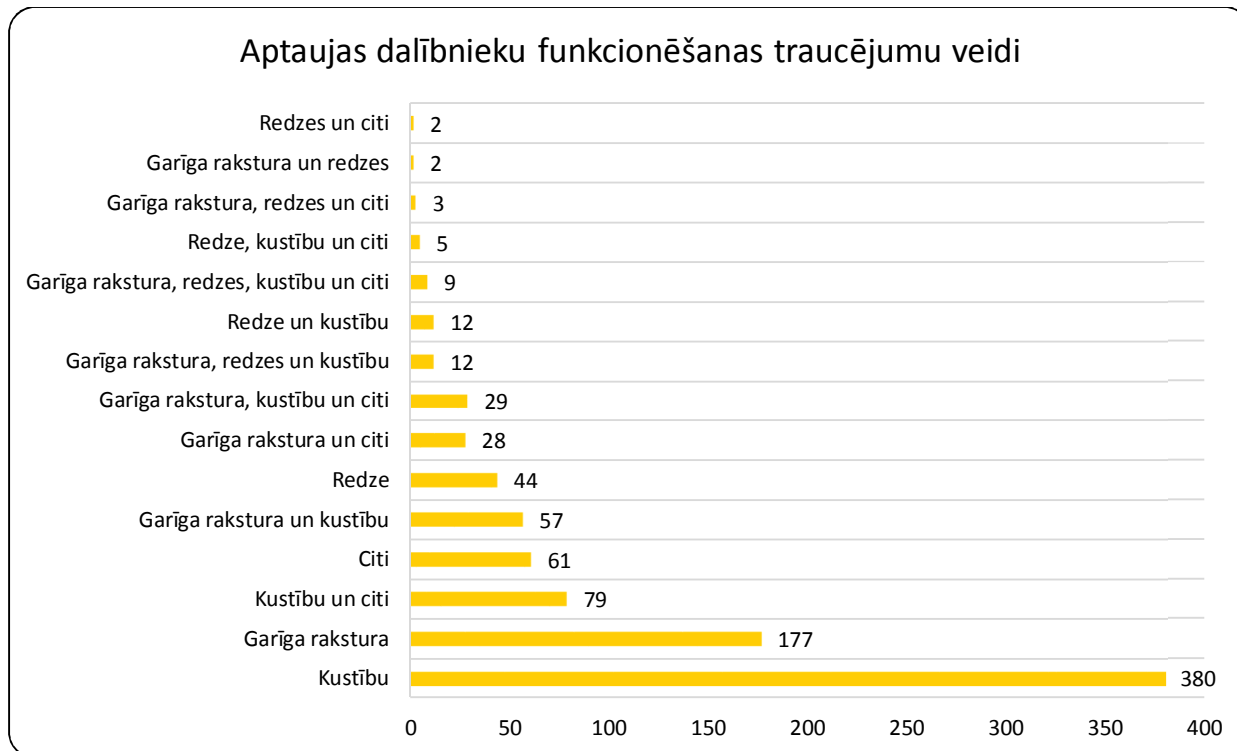

Bāze: Visi respondenti, n=900

6. Asistenta pakalpojuma saņēmēju funkcionēšanas ierobežojuma veidi (skaits)

Aptaujā viena persona varēja norādīt vairākus funkcionēšanas ierobežojumu veidus.

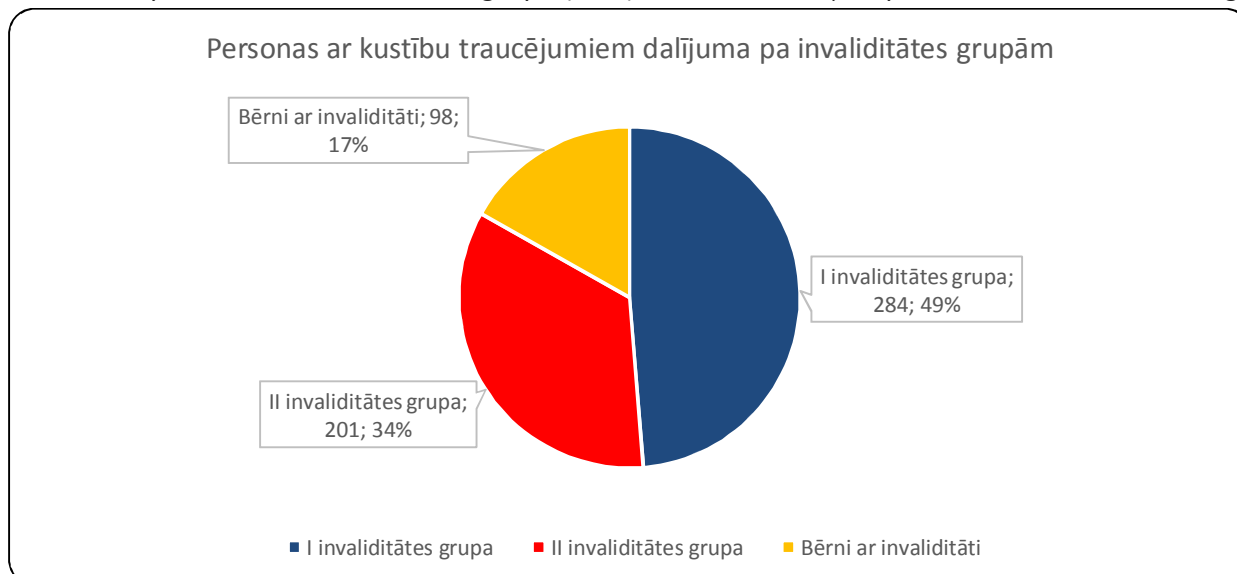
Aptaujas dati liecina, ka visbiežāk asistenta pakalpojumu pašvaldībā saņem personas ar kustību traucējumiem, kas ir 48% no visām atbildēm. Otrs biežāk nosauktais funkcionēšanas ierobežojumu veids aptaujā bija norādīts garīga rakstura traucējumi – to atzīmējuši 26% no aptaujas dalībniekiem.

Bāze: Visi respondenti, n=900

7. Personas ar kustību traucējumiem dalījumā pa invaliditātes grupām (skaits, %)

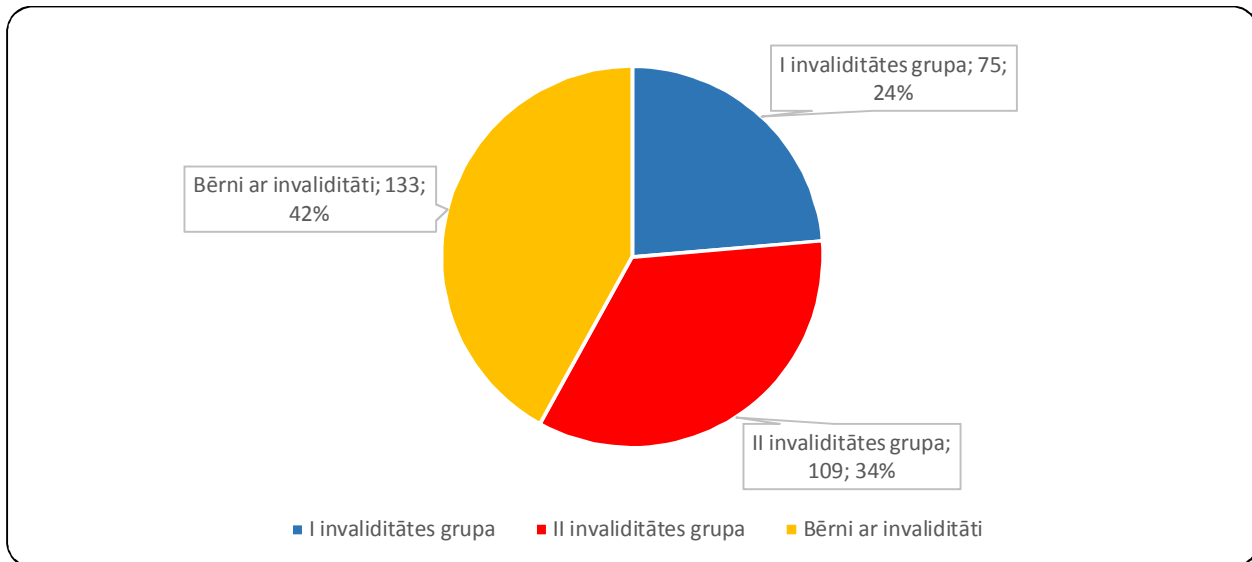
Aptaujas dati liecina, ka starp personām ar kustību traucējumiem, kuras saņem asistenta pakalpojumu, visvairāk ir personas ar I invaliditātes grupu (49%). Viena trešā daļa ir personas ar II invaliditātes grupu.

Bāze: Personas ar kustību traucējumiem, n=583

8. Personā ar garīga rakstura traucējumiem dalījumā pa invaliditātes grupām (skaits, %)

Aptaujas dati liecina, ka starp personām ar garīga rakstura traucējumiem, kuras saņem asistenta pakalpojumu, visvairāk ir bērni ar invaliditāti (42%), savukārt personas ar I un II invaliditātes grupu veido attiecīgi 24% un 34%.

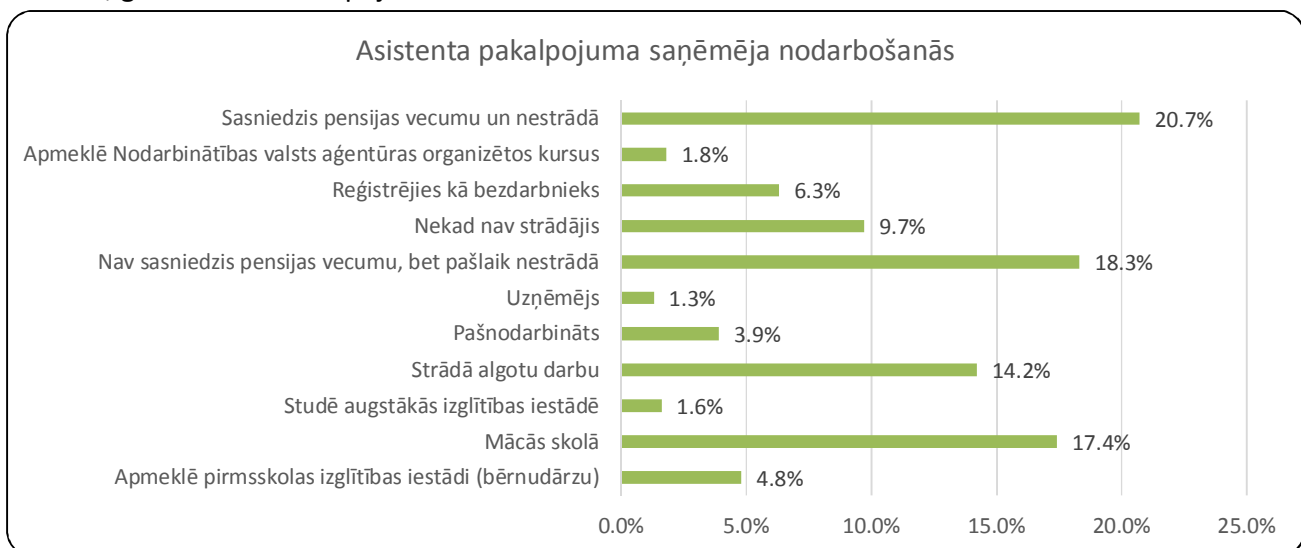

Bāze: Personas ar GRT, n=317

9. Asistenta pakalpojuma saņēmēja nodarbošanās (%)

Aptaujā viena persona varēja norādīt vairākas nodarbošanās (kopējais atbilžu skaits: 960)

Aptaujas dati liecina, ka vairāk nekā 20% asistenta pakalpojuma saņēmēju ir sasnieguši pensijas vecumu un nestrādā, 10% nekad nav strādājuši, vairāk nekā 20% apmeklē kādu no izglītības iestādēm, bet 20% strādā algotu darbu, ir pašnodarbināti vai uzņēmēji. Vairāk nekā 20% ir darbības vecumā un nav nodarbināti, bet no tiem 6% ir reģistrējušies kā bezdarbnieki. Nodarbinātības valsts aģentūras organizētos kursus apmeklē nepilni 2% jeb 17 asistenta pakalpojuma saņēmēji. Līdz ar to ir secināms, ka asistenta pakalpojumu apmēram līdzīgās proporcijās izmanto gan personas, kuras mācās, gan kuras strādā, gan kuras nestrādā un ir pensijas vecumā, gan kuras ir darbības vecumā un nestrādā.

Bāze: Par derīgām uzskatītās respondentu atbildes, n=898

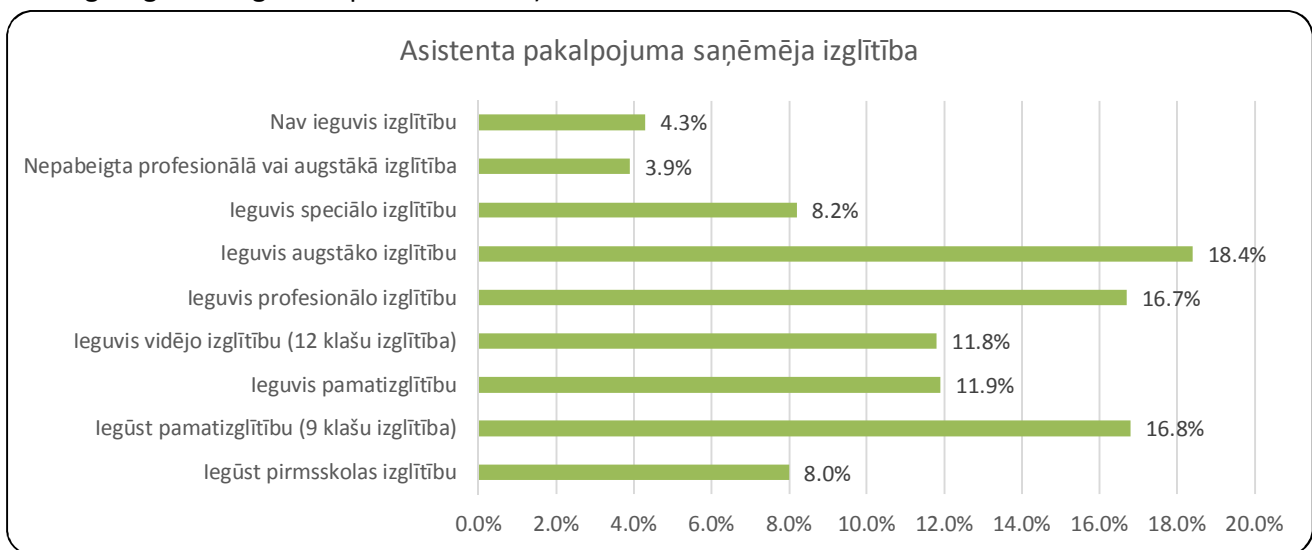
Netika ņemtas vērā 2 respondentu atbildes, kurās norādītas pretrunīgas atbildes (norādīts, ka strādā algotu darbu, asistenta pakalpojums nav piešķirts, lai nokļūtu darbā, bet, lai nokļūtu izglītības iestādē, invaliditāte ir – bērns ar invaliditāti).

10. Asistenta pakalpojuma saņēmēja izglītība (%)

Aptaujas dati par asistenta pakalpojuma saņēmēju izglītību liecina, ka 18% no aptaujas dalībniekiem ir ieguvuši augstāko izglītību un 17% profesionālo izglītību. Savukārt pamatizglītību iegūst 17% no aptaujas dalībniekiem, kas saņem asistenta pakalpojumu, bet pirmsskolas izglītību iegūst 8%. Tikai pamatizglītību ieguvuši 12% no respondentiem.

Nav ieguvuši izglītību 4% no aptaujas dalībniekiem jeb 39 personas. To skaitā ir 16 personas ar garīga rakstura traucējumiem, savukārt 15 personām ir garīga rakstura traucējumi kombinācijā ar kādu citu funkcionālo traucējumu. Apskatot izglītību neieguvušo respondentu vecumu, secināms, ka 8 personas ir vecumā no 5 līdz 15 gadiem, 2 personas ir vecumā no 18 līdz 25 gadiem, 20 personas ir vecumā no 25 līdz 45 gadiem, 3 personas ir vecumā no 45 līdz 63 gadiem, bet 6 personām 63 gadi vai vairāk. Līdz ar to var secināt, ka starp izglītību neieguvušajiem visbiežāk ir personas ar garīga rakstura traucējumiem un personas vecumā no 25 līdz 45 gadiem.

Augstāko izglītību ieguvušām personām visbiežāk ir kustību traucējumi (78% no attiecīgo izglītību ieguvušo personu skaita). Arī profesionālo izglītību ieguvušām personām visbiežāk ir kustību traucējumi (79% no attiecīgo izglītību ieguvušo personu skaita).

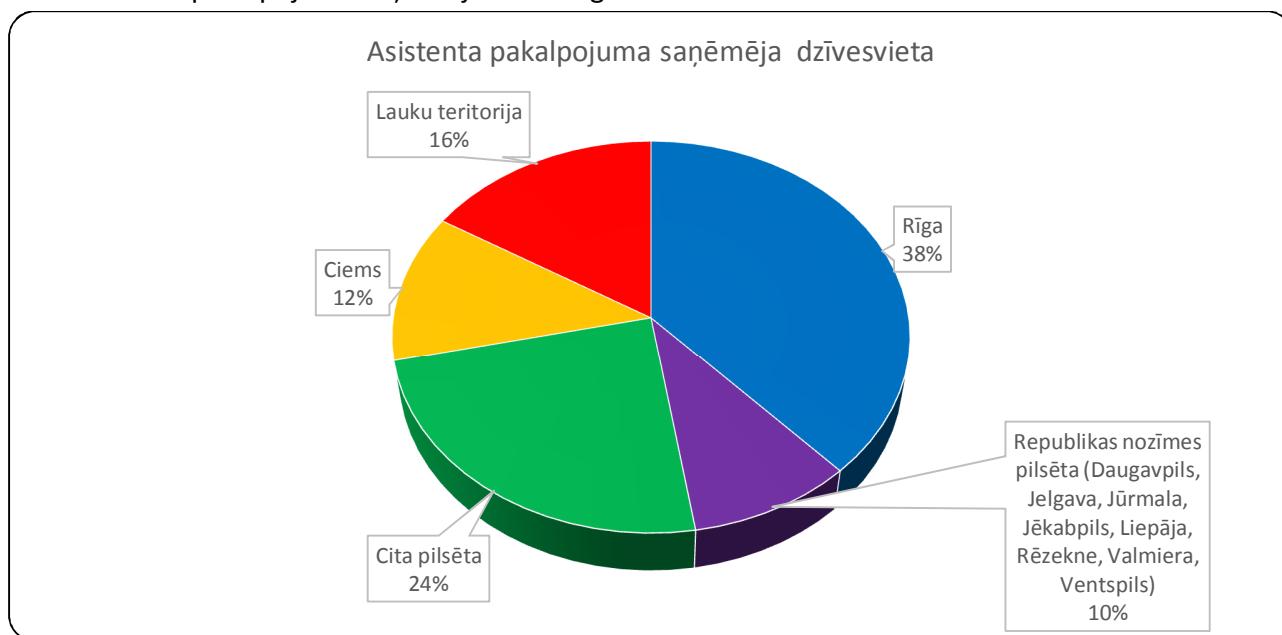
Bāze: Visi respondenti, n=900

11. Asistenta pakalpojuma saņēmēja dzīvesvieta (%)

Asistenta pakalpojuma saņēmēju viedokli aptaujā pauda personas no pilsētām, ciemiem un lauku teritorijās dzīvojošie. 38% norādījuši, ka dzīvo Rīgā, 10% dzīvo kādā no republikas nozīmes pilsētām, 24% dzīvo citā pilsētā, 16% dzīvo lauku teritorijā, bet 12% dzīvo ciemā.

Līdz ar to var secināt, ka aptaujā viedokli sniegušas personas, kuras dzīvo atšķirīgos pakalpojumu, infrastruktūras un vides pieejamības apstākļos.

Savukārt Labklājības ministrijas asistenta pakalpojuma rezultatīvo rādītāju izpildes dati liecina, ka apmēram 30% asistenta pakalpojuma saņēmēju dzīvo Rīgā.

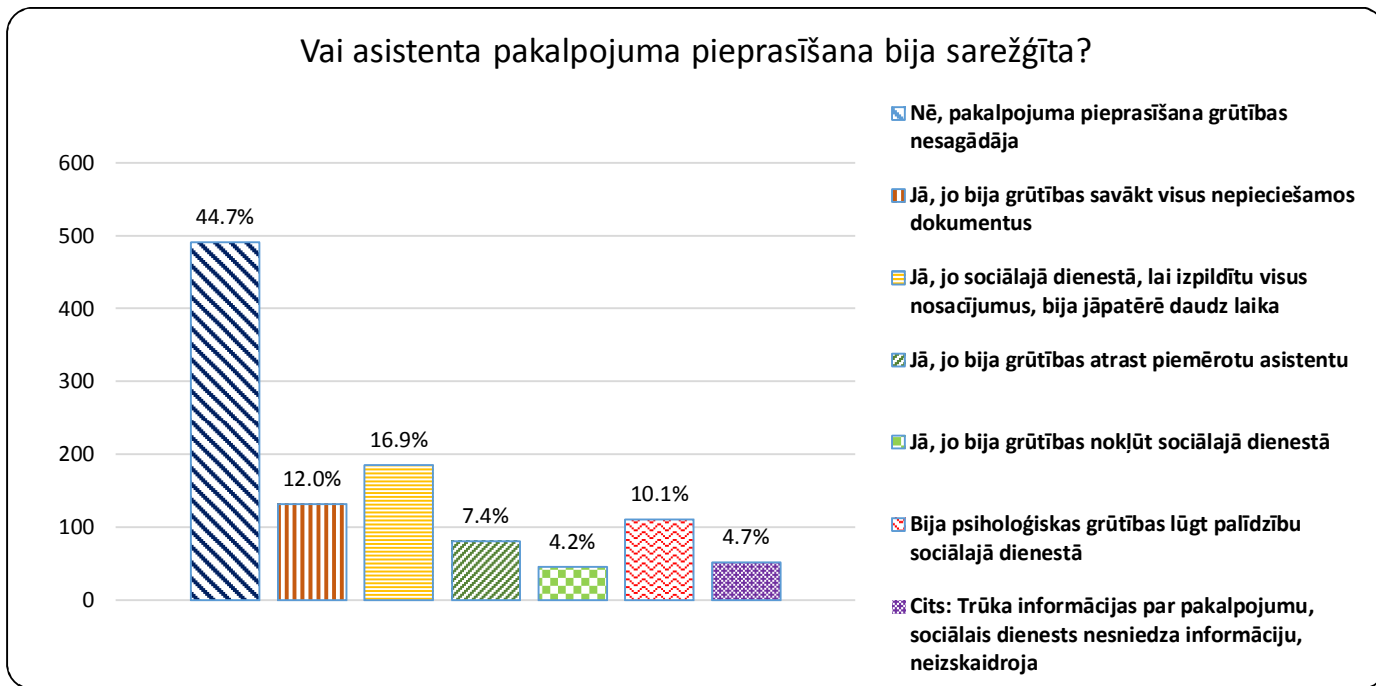
Bāze: Visi respondenti, n=900

II Aptaujas dalībnieku viedoklis par asistenta pakalpojumu pašvaldībā

1. Vai asistenta pakalpojuma pašvaldībā pieprasīšana bija sarežģīta (%)

Aptaujā viena persona varēja norādīt vairākus atbilžu variantus (kopējais atbilžu skaits: 1040)

Apmēram 45% atbilžu minēts, ka asistenta pakalpojuma pieprasīšana grūtības nesagādāja. Šo atbildi kā vienīgo atbildes variantu, izvēlējās 452 respondenti, kas ir 51% no kopējā respondentu skaita. Savukārt 17% no visām sniegtajām atbildēm norādīts, ka sociālajā dienestā, lai izpildītu visus nosacījumus, bija jāpatērē daudz laika. 12% no visām sniegtajām atbildēm norādīts, ka bija grūtības savākt visus nepieciešamos dokumentus, 10% bija psiholoģiskas grūtības lūgt palīdzību sociālajā dienestā, 7% bija grūtības atrast piemērotu asistentu, 4% bija grūtības nokļūt sociālajā dienestā. Gandrīz 5% jeb 50 atbildēs ir norādītas citas grūtības (visbiežāk norādītās problēmas – trūka informācijas par asistenta pakalpojumu, sociālais dienests nesniedza informāciju par asistenta pakalpojumu un neizskaidroja asistenta pakalpojuma saņemšanas nosacījumus).

Bāze: Par derīgām uzskatītās respondentu atbildes, n=892

Netika ņemtas vērā 8 respondentu atbildes, kurās bija norādīti pretrunīgi atbilžu varianti (piemēram, tika atzīmēts, ka pakalpojuma pieprasīšana grūtības nesagādāja un vienlaikus tika norādīts, ka bija grūtības savākt visus nepieciešamos dokumentus).

2. Galvenie iemesli, kāpēc pieprasījāt asistenta pakalpojumu pašvaldībā (%)

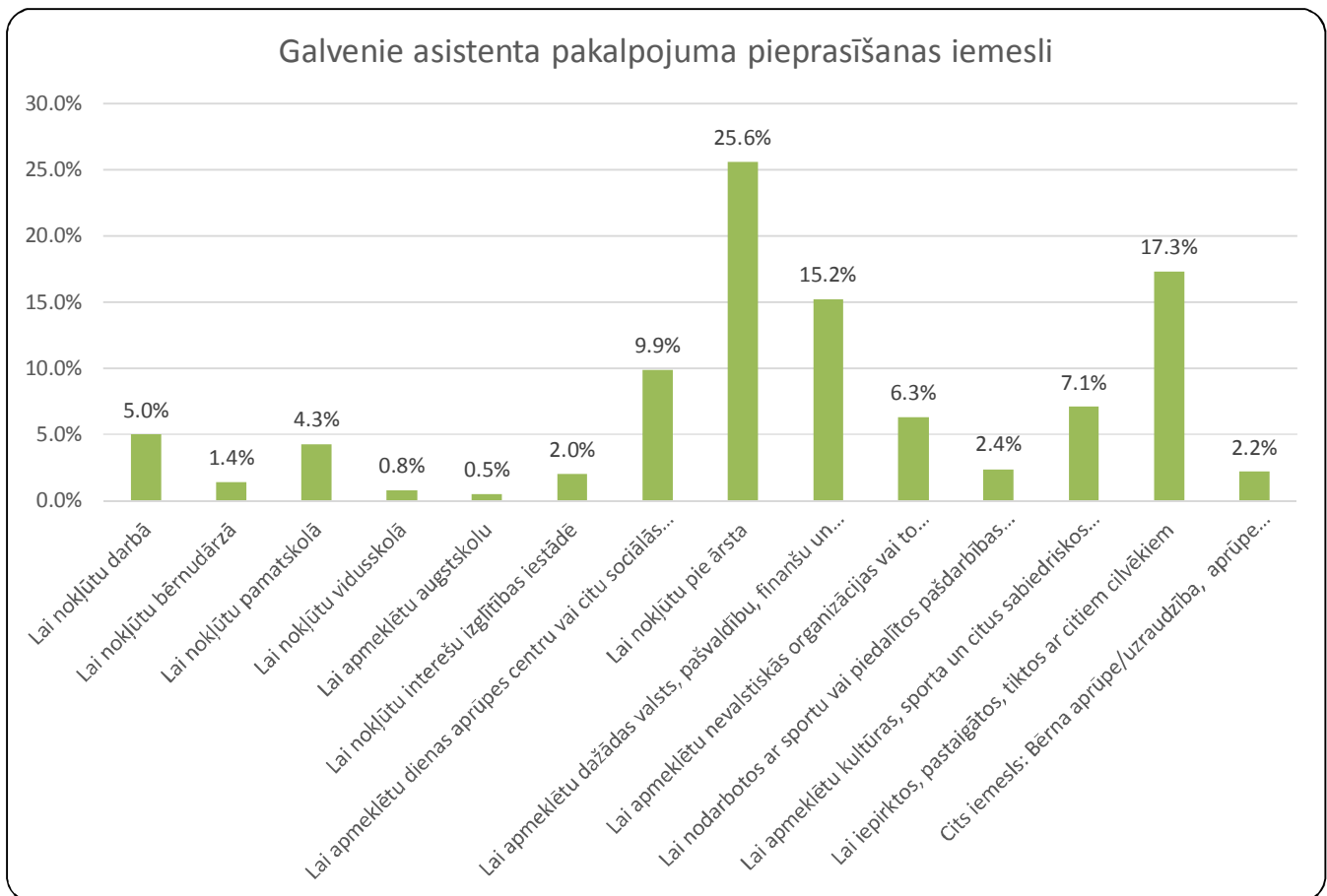
Aptaujā viena persona varēja norādīt ne vairāk kā 3 atbildes (kopējais atbilžu skaits: 2509).

Aptaujas dati liecina, ka visbiežāk nosauktais asistenta pakalpojuma pieprasīšanas iemesls ir, lai nokļūtu pie ārsta (25.6% no kopējā atbilžu skaita), iepirktos, pastaigātos, tiktos ar citiem cilvēkiem (17.3%), apmeklētu dažādas valsts, pašvaldību, finanšu un citas institūcijas, saņemtu šo institūciju pakalpojumus (15.2%), kā arī, lai apmeklētu dienas aprūpes centru vai citu sociālās aprūpes vai sociālās rehabilitācijas institūciju (9.9%). Nokļūšana darbā kā viens no galvenajiem asistenta pakalpojuma pieprasīšanas iemesliem ir norādīts 5% atbilžu, bet iesaistīšanās izglītošanās procesā 9% no kopējā atbilžu skaita.

Atbilžu variantā “Cits iemesls” respondenti visbiežāk norādījuši, ka asistenta pieprasīšana saistīta ar bērna aprūpes/uzraudzības vajadzību nodrošināšanu, aprūpes mājās vajadzībām un tāpēc, ka pakalpojums “pienākas”, kā arī tāpēc, ka asistenta atlīdzība ir papildus finanšu atbalsts ģimenei.

Līdz ar to var secināt, ka respondentu norādītie galvenie iemesli asistenta pakalpojuma pieprasīšanai nesakrīt ar asistenta pakalpojuma pamatmērķi – veicināt personu ar invaliditāti iesaisti izglītības procesā un darba tirgū.

Bāze: par derīgām uzskatītās respondentu atbildes, n=892

Netika ņemtas vērā 8 respondentu atbildes, kurās bija norādīti pretrunīgi atbilžu varianti (piemēram, asistenta pakalpojuma saņēmējs vecuma grupā no 5 līdz 15 gadiem asistenta pakalpojumu ir pieprasījis, gan lai nokļūtu bērnudārzā, gan lai nokļūtu darbā).

3. Kādiem pasākumiem un cik bieži Jūs izmantojat asistenta pakalpojumu pašvaldībā (skaits)

No atbildēm uz jautājumu, kādiem pasākumiem un cik bieži asistenta pakalpojums tiek izmantots, redzams, ka no tiem, kam pakalpojums noteiktajam mērķim ir piešķirts, **saistībā ar nokļūšanu darbā un nokļūšanu izglītības iestādē**, lielākā daļa to izmanto 5 līdz 7 reizes nedēļā (attiecīgi 145 un 141 personas). Līdz ar to var secināt, ka visbiežāk asistenta pakalpojumu attiecīgajiem mērķiem personas ar invaliditāti izmanto ikdienā, lai regulārai nokļūtu uz darbu vai izglītības iestādi. Savukārt gandrīz vienai trešdaļai respondentu asistenta pakalpojums attiecīgajam mērķim nav piešķirts.

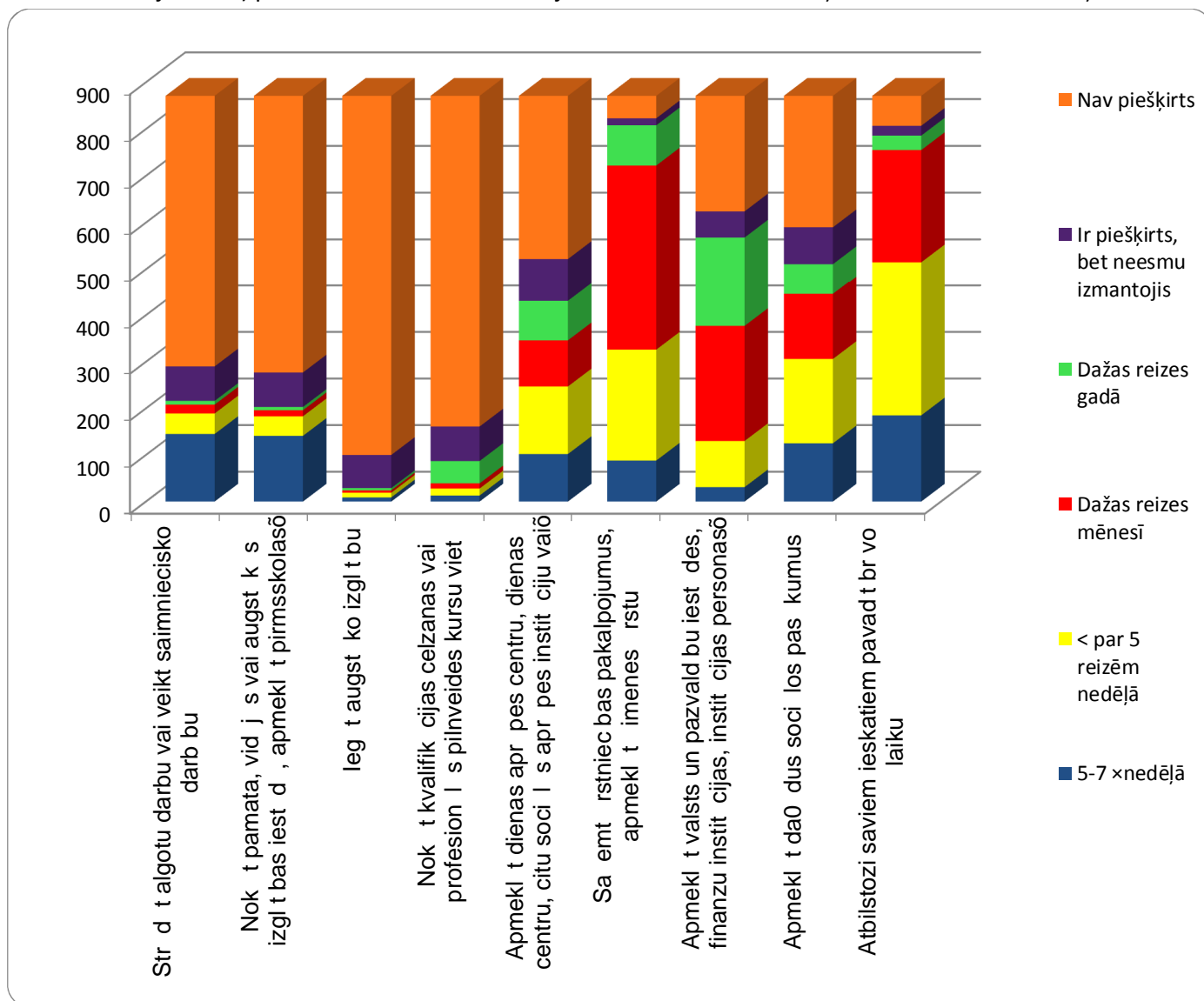
Vismazākais respondentu skaits, kuriem pakalpojums nav piešķirts, ir pie šādiem mērķiem – **saņemt ārstniecības pakalpojumus, apmeklēt ģimenes ārstu un atbilstoši saviem ieskatiem pavada brīvo laiku**.

Šādiem mērķiem personas ar invaliditāti visbiežāk pakalpojumu izmantojušas līdz 5 reizēm nedēļā un dažas reizes mēnesī.

Gadījumos, kad persona asistenta pakalpojumu izmantojusi **dienas aprūpes centru, sociālās rehabilitācijas institūciju, valsts, pašvaldības iestāžu, finanšu institūciju un sociālo pasākumu apmeklēšanai**, pārsvarā tas izmantots līdz 5 reizēm nedēļā un nedaudz retāk arī 5-7 reizes nedēļā.

Personas, kuras izmanto asistenta pakalpojumu, lai **nokļūtu kvalifikācijas celšanas vai profesionālās pilnveides kursos**, visbiežāk to izmanto dažas reizes gadā.

Asistenta pakalpojumu, lai **iegūtu augstāko izglītību** (attiecās tikai uz personām ar I grupas invaliditāti ar redzes traucējumiem) personas visbiežāk izmantojušas 5 līdz 7 reizes nedēļā un līdz 5 reizēm nedēļā.

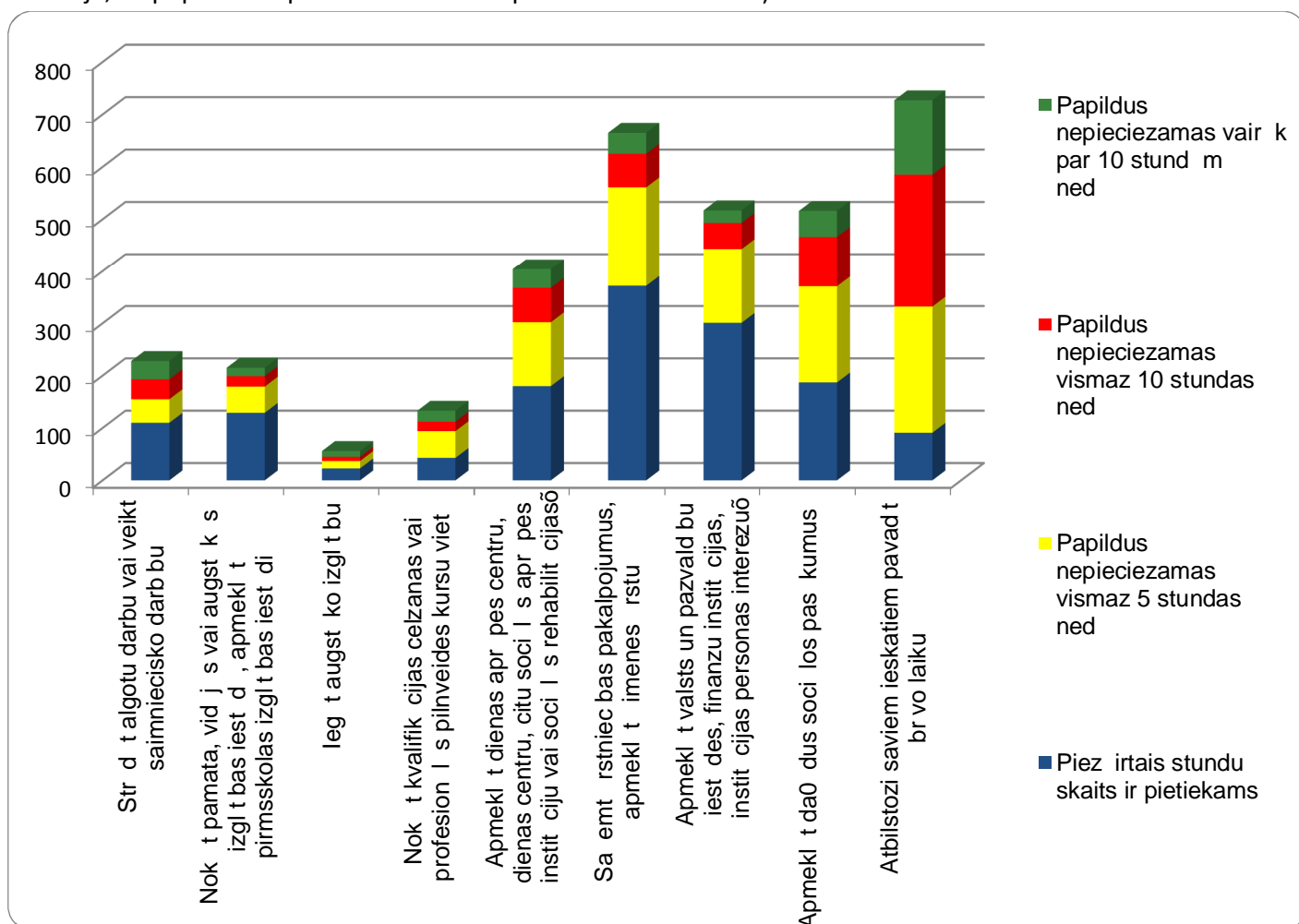
Bāze: Par derīgām uzskatītās respondentu atbildes, n=871

Netika ņemtas vērā 29 respondentu atbildes, kurās bija norādīti savstarpēji neatbilstoši atbilžu varianti (piemēram, asistenta pakalpojuma saņēmējs ir vecuma grupā no 5 līdz 15 gadiem un asistenta pakalpojumu izmanto, lai strādātu vai veiktu saimniecisko darbību).

4. Vai Jums ir nepieciešams lielāks asistenta pakalpojuma apjoms, kādiem pasākumiem (skaits)

Kopumā vērtējot respondentu atbildes, par piešķirtā asistenta pakalpojuma apjoma pietiekamību var secināt, ka vairāk nekā puse respondentu (apmēram 57%) norādījuši, ka papildus ir nepieciešamas asistenta pakalpojuma stundas, bet nedaudz mazāk nekā pusei asistenta pakalpojuma saņēmēju piešķirtais asistenta pakalpojuma apjoms ir pietiekams.

Respondenti visbiežāk atbildējuši, ka papildus asistenta pakalpojuma stundas nepieciešamas brīvā laika pavadīšanas pasākumiem. 241 respondents norādīja, ka papildus nepieciešamas vismaz 5 stundas nedēļā, 253 respondenti norādīja, ka papildus nepieciešamas vismaz 10 stundas nedēļā, bet 142 respondenti norādīja, ka papildus nepieciešamas vairāk par 10 stundām nedēļā.

Bāze: par derīgām uzskatītās respondentu atbildes, n=855

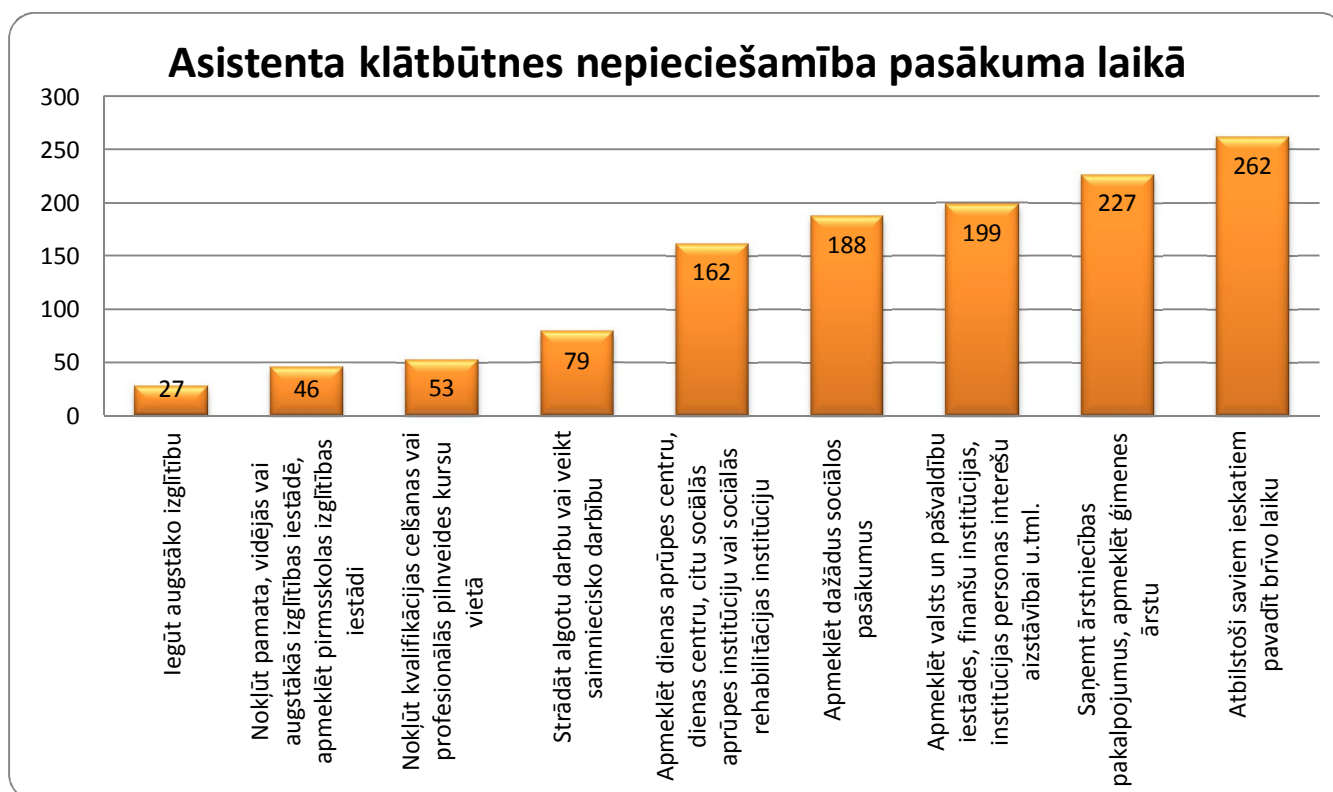
Netika ņemtas vērā 45 respondentu atbildes, kurās bija norādīti savstarpēji neatbilstoši atbilžu varianti (piemēram, atbildot jautājumam "Kādiem pasākumiem un cik bieži Jūs izmantojat asistenta pakalpojumu pašvaldībā?" respondents norādījis, ka asistenta pakalpojums, lai nokļūtu uz darbu vai saimnieciskās darbības veikšanas vietu, nav piešķirts, bet atbildot uz jautājumu "Vai Jums ir nepieciešams lielāks asistenta pakalpojuma apjoms, kādiem pasākumiem?" norādījis, ka papildus šim mērķim nepieciešamas vismaz 10 stundas nedēļā).

5. Asistenta klātbūtnes nepieciešamība pasākuma laikā (skaits)

262 personas jeb 31% no kopējā respondentu skaita (855) norāda, ka ir nepieciešams asistenta atbalsts pasākuma "Lai atbilstoši saviem ieskatiem pavadītu brīvo laiku" laikā. 227 personas jeb 27% no kopējā respondentu skaita norāda, ka ir nepieciešams asistenta atbalsts pasākuma "Lai saņemtu ārstniecības

pakalpojumus, apmeklētu ģimenes ārstu” laikā. 199 personas jeb 23% no kopēja respondentu skaita norāda, ka ir nepieciešams asistenta atbalsts pasākuma “Lai apmeklētu valsts un pašvaldību iestādes, finanšu institūcijas, institūcijas personas interešu aizstāvībai (piemēram, notārs, jurists), citas institūcijas” laikā.

Līdz ar to var secināt, ka vismaz vienai ceturtajai daļai respondentu ir nepieciešams asistenta pakalpojums, kas ietvertu arī palīdzību vietā, uz kurieni persona dodas, nevis pavadona pakalpojums, kas nozīmētu tikai pavadīšanu ceļā no punkta A līdz punktam B.

Bāze: Par derīgām uzskatītās respondentu atbildes, n=855

6. Citi pasākumi, kuriem šobrīd asistenta pakalpojumu nenodrošina, bet ir nepieciešams asistenta atbalsts

Tika ņemtas vērā tās respondentu atbildes, kurās tika norādīti pasākumi, kuriem spēkā esošā kārtība neparedz asistenta pakalpojuma piešķiršanu, vai tika norādīts īpašs vēlāmā atbalsta veids.

Ņemtas vērā 89 respondentu atbildes, kas ir 9% no kopējā aptaujas dalībnieku skaita.

Visbiežāk sniegtās respondentu atbildes par jomām, kurās nepieciešams atbalsts;

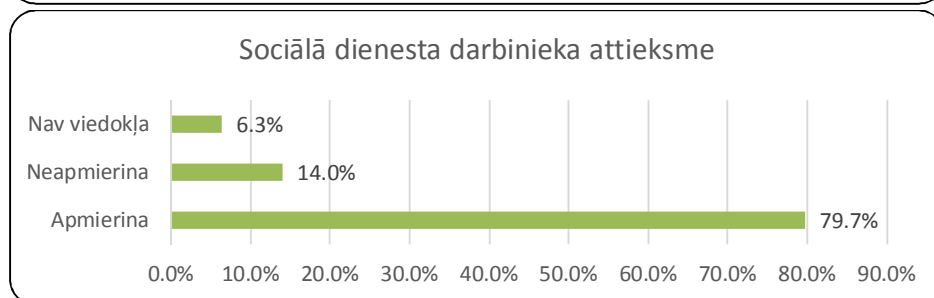
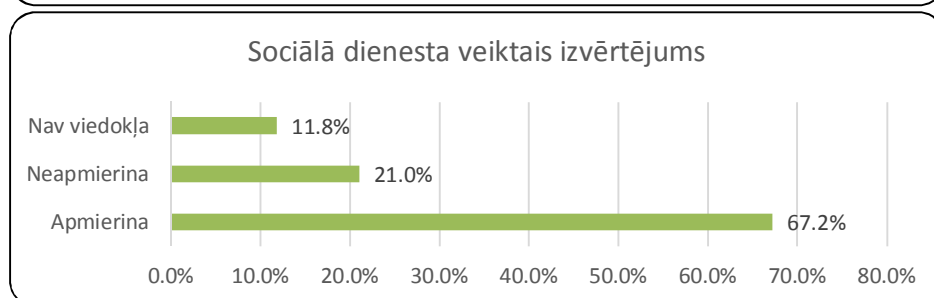
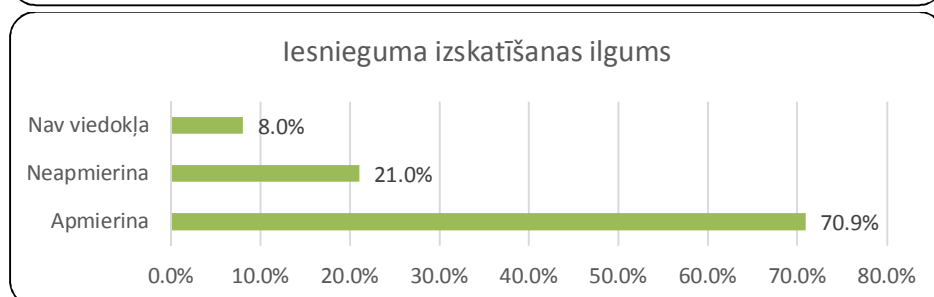
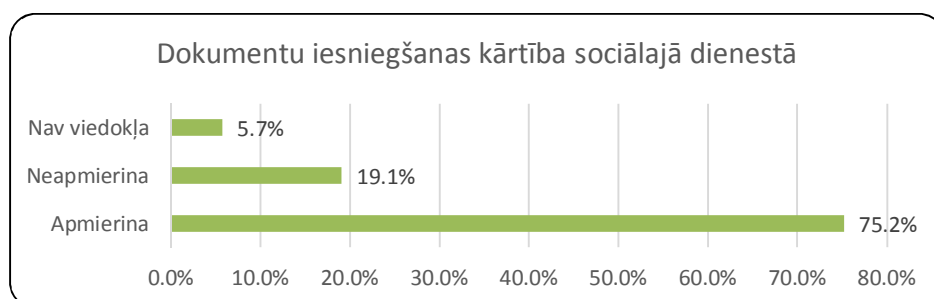
- Pastāvīgs atbalsts bērna uzraudzībā
- Pastāvīgs atbalsts pilngadīgu personu uzraudzībā
- Asistenta atbalsts ārpus Latvijas teritorijas
- Asistēšana sporta pasākumu laikā
- Atbalsts aprūpei mājās
- Asistenta pakalpojums baseinu apmeklējumiem
- Asistenta pakalpojums ekskursiju laikā

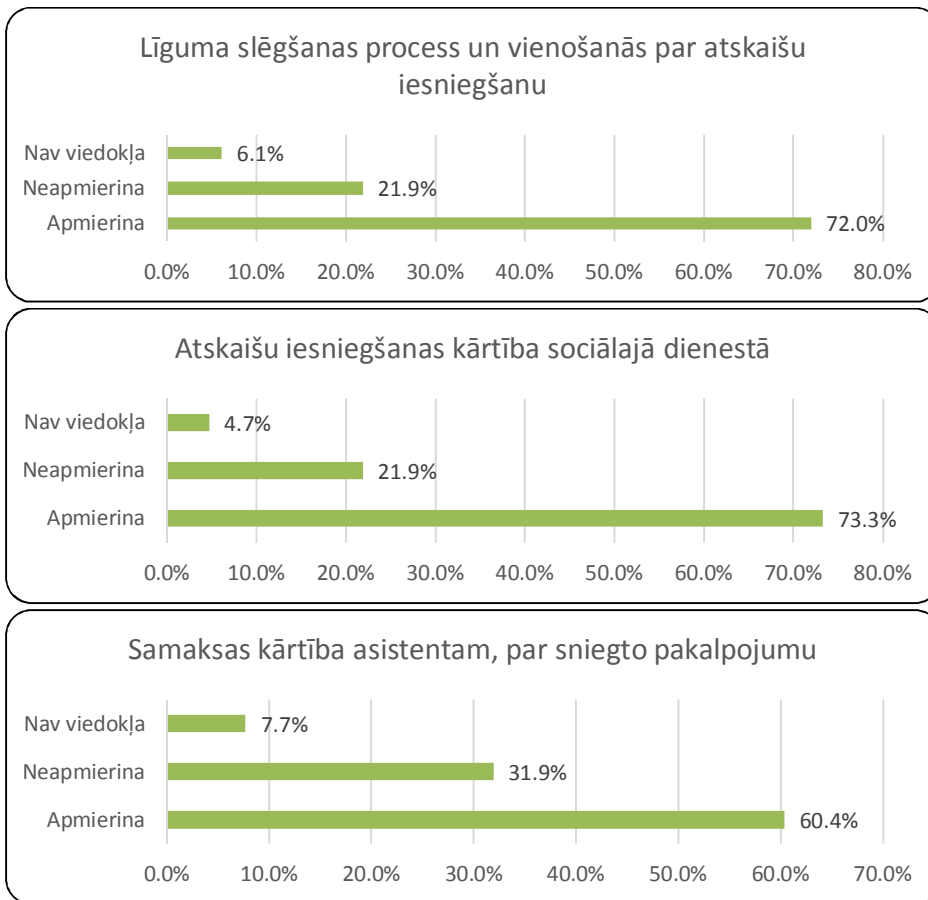
7. Vai apmierina asistenta pakalpojuma piešķiršanas un sniegšanas process sociālajā dienestā (%)

Aptaujas dati liecina, ka ar asistenta pakalpojuma piešķiršanas un sniegšanas procesu kopumā apmierināti ir vidēji 71% respondentu.

Asistenta pakalpojuma piešķiršanas un sniegšanas procesā respondentus **visvairāk neapmierina samaksas kārtība asistentam par sniegto pakalpojumu (32%)**.

Taču, uzdodot jautājumu novērtēt situāciju plašāk (anketas jautājums - Vai asistenta pakalpojuma pašvaldībā pieprasīšana bija sarežģīta?), vairāk nekā puse respondentu ir norādījuši uz dažādām grūtībām (skat. II sadaļas 1.jaut., 8.lpp.). Minētais norāda uz to, ka personu apmierinātību ar asistenta pakalpojuma piešķiršanas procesu nevar vērtēt, izskatot tikai sociālā dienesta procedūras. Asistenta pakalpojuma piešķiršanas procesu ietekmē arī citi faktori (personu iespējas nokļūt sociālajā dienestā, pakalpojuma pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu iegūšana, personīgie, psiholoģiskie faktori, u.c.).

Bāze: Visi respondenti, n=900

8. Citi jautājumi, kas neapmierina asistenta pakalpojuma piešķiršanas un sniegšanas procesā

Atbildes sniedza 213 respondenti.

Visbiežāk sniegtās atbildes par to, kas neapmierina respondentus:

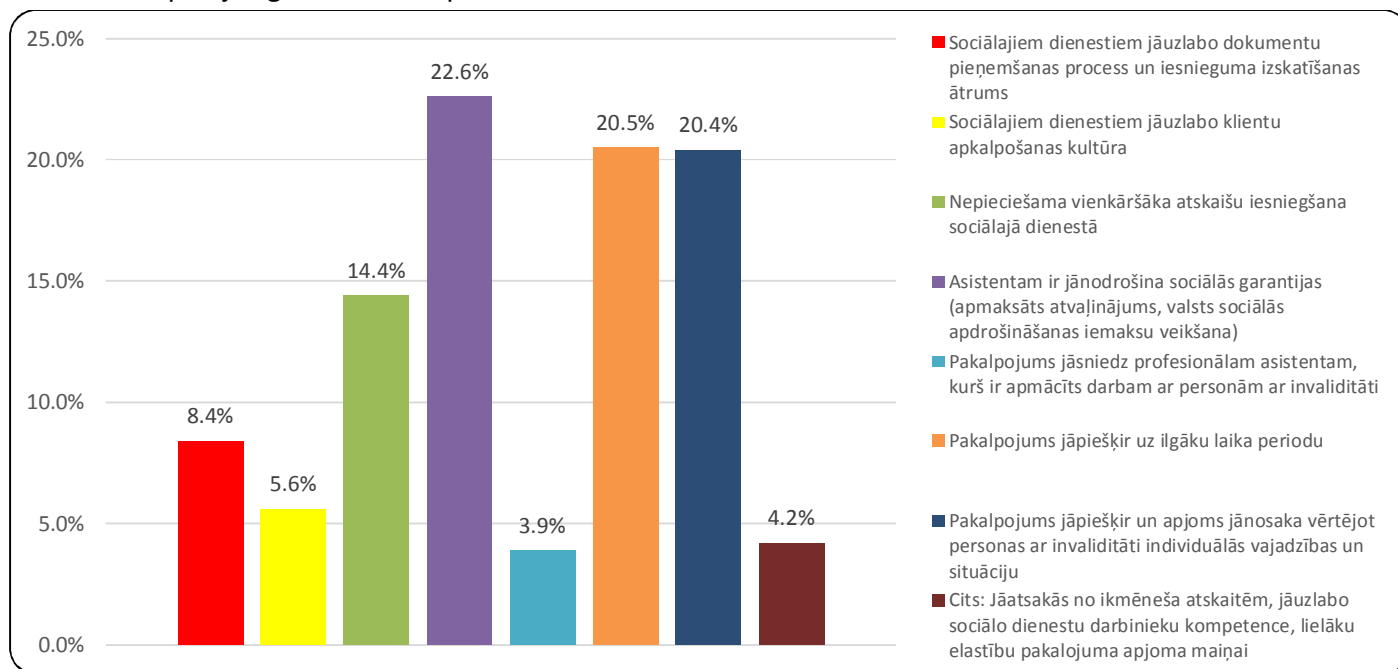
- Ikmēneša atskaišu iesniegšana
- Parakstu un zīmogu vākšana
- Sociālā dienesta darbinieku nekompetence, nezināšana
- Par daudz dokumentu - liela birokrātija
- Atskaitēm jāpievieno izziņas, čeki u.c. dokumenti
- Sociālais dienests nevērtē personas individuālo situāciju
- Uzskata, ka asistenta pakalpojums ir jāpiešķir uz invaliditātes periodu
- Nevar atrast asistentu
- Neelastīga pakalpojuma nodrošināšanas kārtība - nevar operatīvi mainīt pakalpojuma apjomu (administratīvais process)
- Asistentiem nav sociālo garantiju (atvaļinājums, valsts sociālā apdrošināšana)

9. Kādus uzlabojumus vēlētos asistenta pakalpojuma piešķiršanas un sniegšanas kārtībā (%)

Aptaujā viena persona varēja norādīt vairākus atbilžu variantus (kopējais atbilžu skaits: 2515)

22.6% gadījumu no kopējā atbilžu skaita minēts, ka asistentam ir jānodrošina sociālās garantijas (apmaksāts atvaļinājums, valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu veikšana), 20.5% gadījumu minēts, ka asistenta

pakalpojums ir jāpiešķir uz ilgāku laika periodu, 20.4%, ka asistenta pakalpojums jāpiešķir un apjoms jānosaka, vērtējot personas ar invaliditāti individuālās vajadzības un situāciju, bet 14.4%, ka nepieciešama vienkāršāka atskaišu iesniegšana sociālajā dienestā. Līdz ar to, var secināt, ka respondenti visbiežāk saskaras ar problēmām, kas norāda uz sociālo garantiju trūkumu asistentiem, individuālas pieejas trūkumu, kā arī birokrātisku pieeju līgumsaistību izpildes kontrolē.

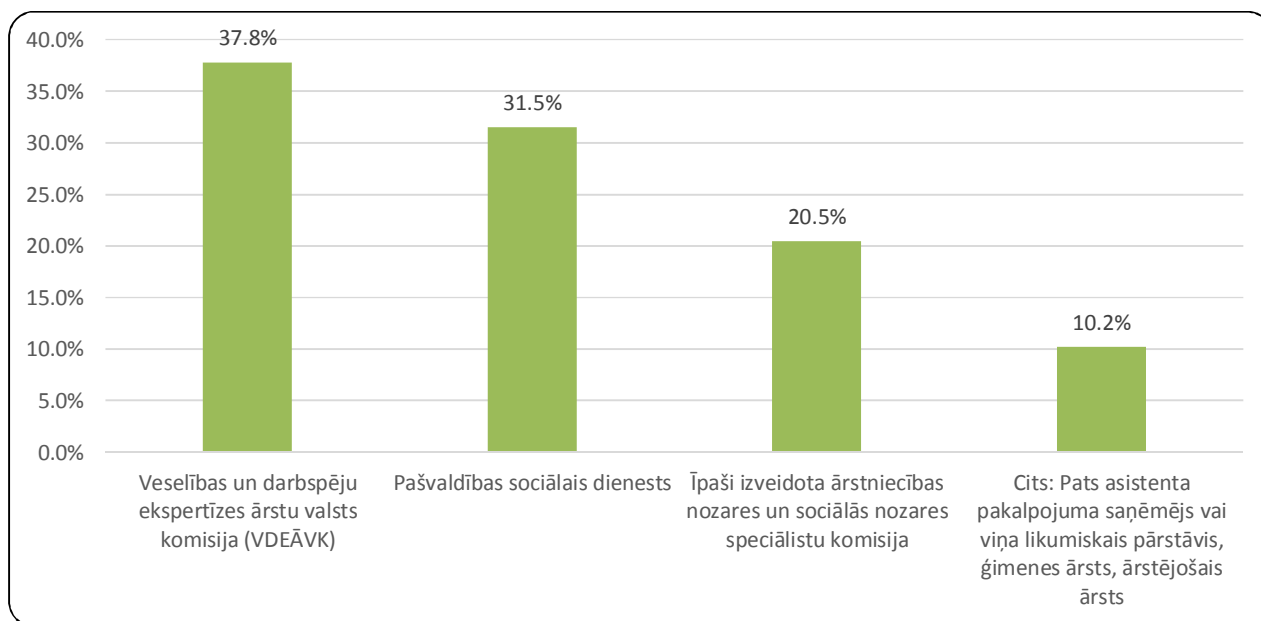

Bāze: Visi respondenti, n=900

10. Kura institūcija vislabāk spētu izvērtēt personu ar invaliditāti nepieciešamību pēc asistenta pakalpojuma un noteikt pakalpojuma apjomu (%)

Aptaujas dati sniedz neviennozīmīgu vērtējumu par to, kura institūcija respondentu ieskatā vislabāk varētu izvērtēt personu ar invaliditāti nepieciešamību pēc asistenta pakalpojuma un noteikt pakalpojuma apjomu. 37.8% respondentu uzskata, ka vispiemērotākā institūcija ir VDEĀVK, 31.5% uzskata, ka pašvaldības sociālais dienests, 30.5% uzskata, ka īpaši izveidota komisija, bet 10.2% norāda citas institūcijas vai personas, visbiežāk minot ārstus, pašas personas ar invaliditāti, bērnu ar invaliditāti vecākus.

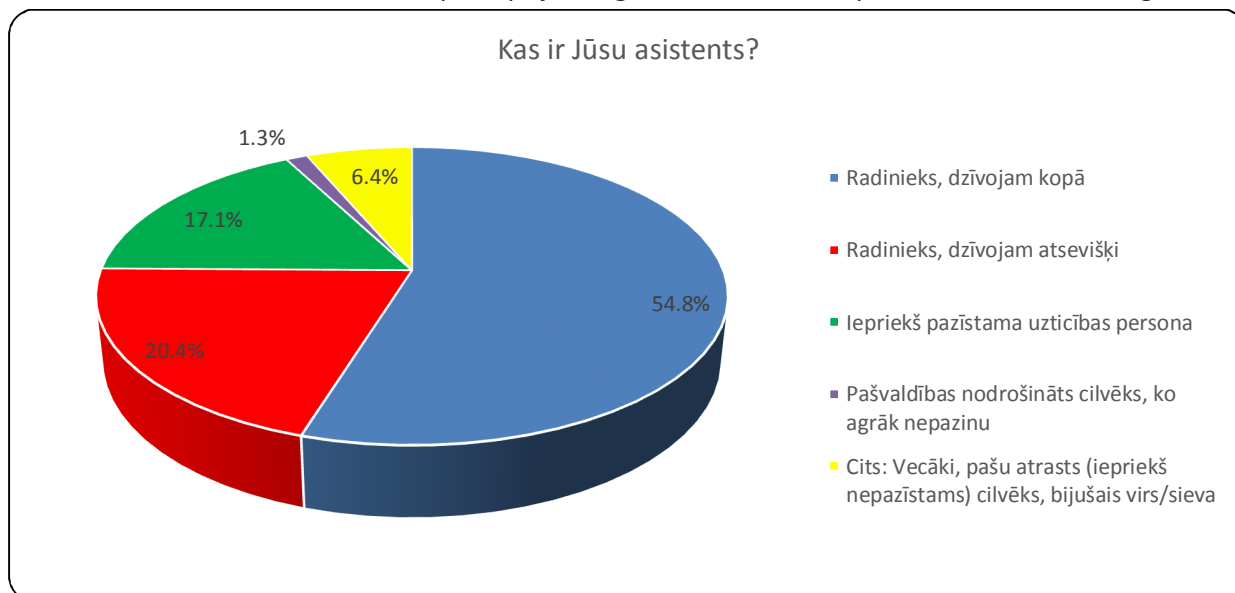
Sniegtās atbildes norāda uz to, ka asistenta pakalpojuma saņēmēji asistenta pakalpojumu visbiežāk saista ar medicīniskām indikācijām, veselības zudumu un nepieciešamību šo zudumu kompensēt, nevis funkcionēšanas spējām konkrētā vidē un personas spējām sev palīdzēt.

Bāze: Visi respondenti, n=900

11. Kas ir Jūsu asistents (%)

Aptaujas dati liecina, ka visbiežāk (54.8%) asistenta pakalpojumu sniedz personas ar invaliditāti radnieks, ar kuru viņš dzīvo kopā, bet 20.4% radnieks, kurš dzīvo atsevišķi. 17.1% asistenta pakalpojumu sniedz iepriekš pazīstama uzticības persona, bet tikai 1.3% jeb 11 personām asistenta pakalpojumu sniedz pašvaldības nodrošināts cilvēks, kas iepriekš nebija pazīstams. 6.4% asistenta pakalpojumu visbiežāk sniedz bērna ar invaliditāti vecāki, ar sludinājumu starpniecību atrasts cilvēks, kā arī bijušais laulību vai kopdzīves partneris. Līdz ar to var secināt, ka asistenta pakalpojumu galvenokārt sniedz personu ar invaliditāti ģimenes locekļi.

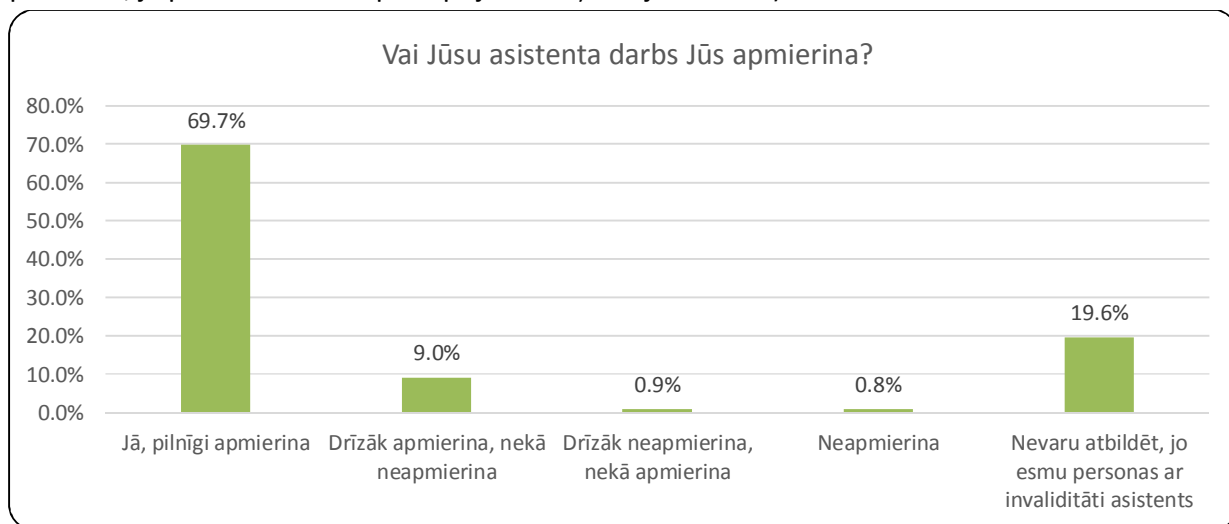
Bāze: Visi respondenti, n=900

12. Vai Jūs apmierina Jūsu asistenta darbs (%)

Aptaujas dati liecina, ka asistenta pakalpojuma saņēmējus kopumā apmierina asistenta darbs. Gandrīz 70% respondentu norāda, ka asistenta darbs viņus pilnīgi apmierina, bet 9% norāda, ka drīzāk apmierina, nekā

neapmierina. Savukārt 19.6% respondentu nevar atbildēt uz šo jautājumu, jo ir personas ar invaliditāti asistents (aptaujas anketu varēja aizpildīt arī asistenta pakalpojuma saņēmēja ģimenes locekļi vai uzticības personas, ja pauda asistenta pakalpojuma saņēmēja viedokli).

Bāze: Visi respondenti, n=900

13. Vai piekrītat apgalvojumam, ka asistentam ir jābūt profesionālim (algotam darbiniekam, kurš apmācīts darbam ar personām ar invaliditāti) (%)

Aptaujas dati liecina, ka respondenti kopumā negatīvi vērtē profesionālu asistentu iesaisti pakalpojuma sniegšanā. Tikai 8% respondentu uzskata, ka asistentam ir jābūt profesionālim. 30% respondentu uzskata, ka asistenta pakalpojums nav jāsniedz profesionāliem asistentiem, bet 62% uzskata, ka profesionāla asistenta iesaiste pakalpojuma sniegšanā nepieciešama tikai gadījumos, ja asistenta pakalpojumu nesniedz personas ar invaliditāti ģimenes loceklis vai uzticības persona.

Bāze: Visi respondenti, n=900

III Aptaujas dalībnieku viedoklis par asistenta pakalpojuma izmantošanu bērnu ar invaliditāti izglītības vajadzību nodrošināšanai

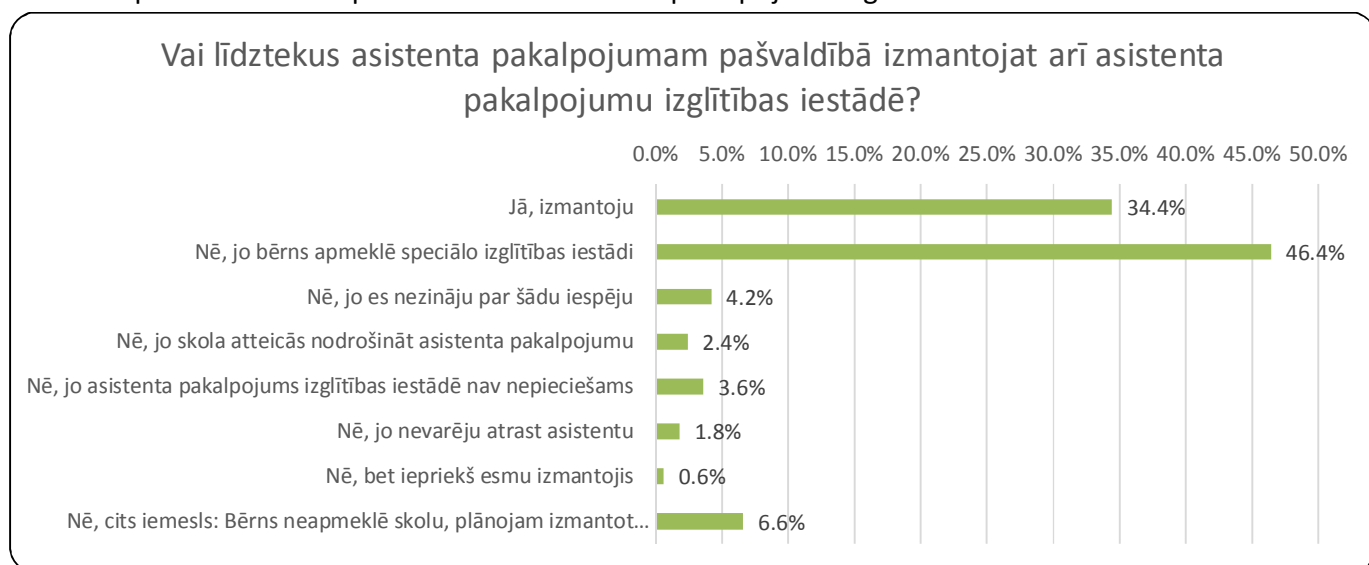
1. Vai līdztekus asistenta pakalpojumam pašvaldībā izmantojat arī asistenta pakalpojumu izglītības (pirmsskolas izglītības, vispārējās pamatizglītības, profesionālās pamatizglītības, arodizglītības, vispārējās vidējās un profesionālās vidējās izglītības) iestādē (%)

Jautājums tika uzdots par asistenta pakalpojuma saņēmējiem, kuri nav sasniegušas 18 gadu vecumu.

Uz jautājumu atbildēja 166 personas, kas ir 18.4% no kopējā respondentu skaita.

Aptaujas dati liecina, ka 57 gadījumos asistenta pakalpojuma saņēmēji līdztekus asistenta pakalpojumam pašvaldībā saņem arī asistenta pakalpojumu izglītības iestādē.

Visbiežāk (77 gadījumos) personas nesaņem asistenta pakalpojumu izglītības iestādē, jo bērns ar invaliditāti mācās speciālajā izglītības iestādē, kurā tiek nodrošināts nepieciešamais atbalsta personāls pārvietošanās un pašaprūpes vajadzību nodrošināšanai. Savukārt 7 personas norādīja, ka nezināja par iespēju saņemt asistenta atbalstu izglītības iestādē, 4 personas norādīja, ka skola atteicās nodrošināt asistenta pakalpojumu, 6 personas norādīja, ka asistenta pakalpojums izglītības iestādē nav nepieciešams, bet 11 personas norādīja, ka bērns neapmeklē skolu vai plāno izmantot asistenta pakalpojumu izglītības iestādē nākotnē.

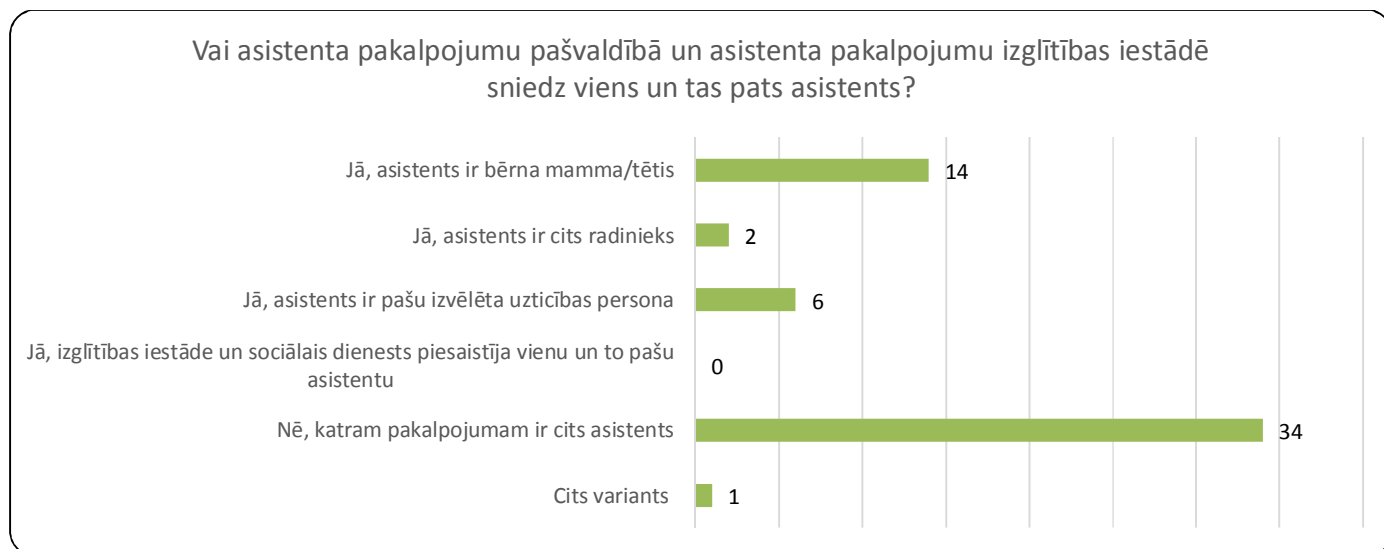
Bāze: Par derīgām uzskatītās asistenta pakalpojuma saņēmēju vecumā no 5 līdz 18 gadiem, vai viņu uzticības personu atbildes, n= 166

Netika ņemta vērā 21 respondentu atbilde, kurās bija norādīti savstarpēji neatbilstoši atbilžu varianti (piemēram, respondents ir norādījis, ka asistenta pakalpojuma saņēmējs nav sasniedzis 18 gadus un vienlaikus norādījis šīs personas vecuma grupu no 25 līdz 45 gadiem).

2. Vai asistenta pakalpojumu pašvaldībā un asistenta pakalpojumu izglītības iestādē sniedz viens un tas pats asistents (skaits)

Uz jautājumu atbildēja respondenti, kuri līdztekus asistenta pakalpojumam pašvaldībā izmanto arī asistenta pakalpojumu izglītības iestādē (57 personas).

Aptaujas dati liecina, ka visbiežāk asistenta pakalpojumu pašvaldībā un asistenta pakalpojumu izglītības iestādē sniedz dažādi asistenti. Gadījumos, kad abiem pakalpojumiem ir viens asistents, visbiežāk tie ir bērna ar invaliditāti vecāki.

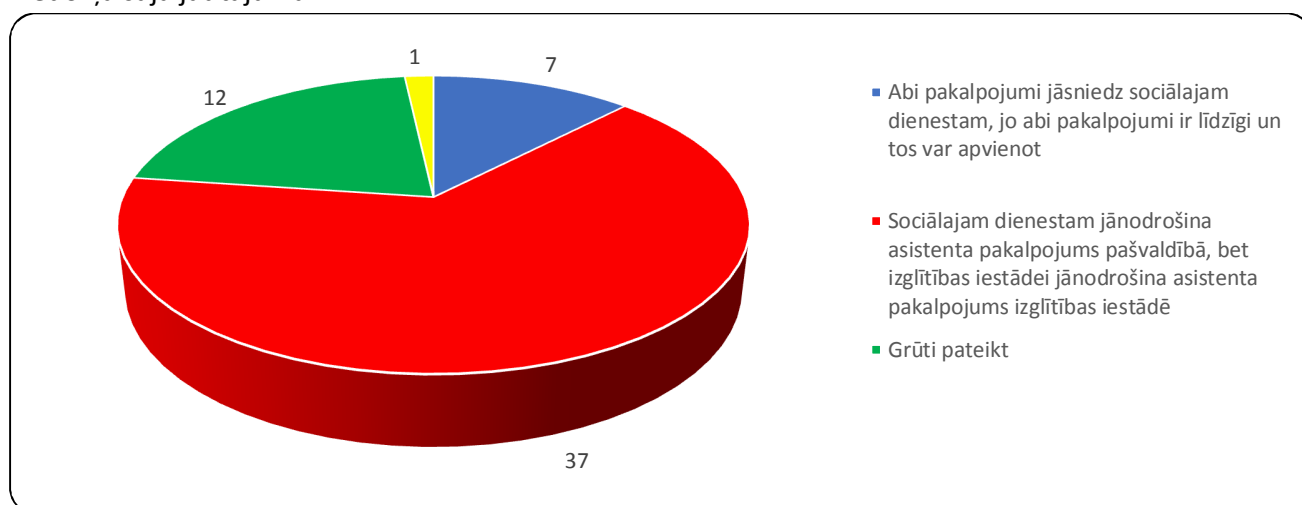

Bāze: Par derīgām uzskatītās respondentu, kuri izmanto gan asistenta pakalpojumu pašvaldībā, gan asistenta pakalpojumu izglītības iestādē anketas, $n = 57$

3. Kura būtu vispiemērotākā institūcija, lai sniegtu asistenta pakalpojumu pašvaldībā un asistenta pakalpojumu izglītības iestādē (skaits)

Uz jautājumu atbildēja respondenti, kuri līdztekus asistenta pakalpojumam pašvaldībā izmanto arī asistenta pakalpojumu izglītības iestādē (57 personas).

Vairākums respondentu (37 personas) uzskata, ka asistenta pakalpojums pašvaldībā ir jānodrošina sociālajam dienestam, bet asistenta pakalpojums izglītības iestādē ir jānodrošina izglītības iestādei. 7 respondenti uzskata, ka abi pakalpojumi ir jānodrošina sociālajam dienestam, bet 12 respondentiem nebija konkrēta viedokļa šajā jautājumā.

Bāze: Par derīgām uzskatītās respondentu, kuri izmanto gan asistenta pakalpojumu pašvaldībā, gan asistenta pakalpojumu izglītības iestādē, anketas, $n = 57$

***